

พระราชบัญญัติกฎอัยการศึก

พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

พระ ราชปรารภ

มี พระ บรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมงกุฎ เสด็จฯ เสด็จออกหัวค่ำเห็นอเกล้า ๆ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า กฎอัยการศึกซึ่งได้ตราเป็น พระราชบัญญัติไว้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖) นั้น อำนาจเจ้าพนักงานฝ่ายทหารที่จะกระทำการใด ๆ ยังหาตรงกับระเบียบพิธีของกรม อันจะได้รักษา

ความเรียบร้อยปราศจากโทษ ซึ่งจะมีมาจาก
ภายนอก หรือเกิดขึ้นภายในได้ โดยสะดวกไม่ขัด
ล้มควมแก่ ไซ้ กฏอัยการศึก แต่เปลี่ยนแปลงให้เหมาะ
กับกาลสมัย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
ยกเลิกกฏอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖)
นั้นเสีย แต่ให้ ไซ้ กฏอัยการศึกซึ่งได้ตราลงพระ
ราชบัญญัติขึ้นใหม่ดังต่อไปนี้

นามพระราชบัญญัติ มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า
“กฏอัยการศึก พ.ศ. ๒๔๕๗”

ไซ้ พระราชบัญญัติที่ มาตรา ๒ เมื่อเวลาที่มีเหตุอันจำเป็น เพื่อ
ไต่เมื่อใด ต้อง จะได้อภัยความเรียบร้อยปราศจากโทษ ซึ่งจะมี
ประกาศ มาจากภายนอกหรือภายใน พระราชอาณาจักนั้น
แล้ว จะได้มีประกาศพระบรมราชโองการให้
ไซ้ กฏอัยการศึก ในส่วนหนึ่งส่วนใด ของพระราช
อาณาจัก หรือตลอดทั่วทั้ง พระราชอาณาจัก
แต่ถ้าได้ประกาศไซ้เมื่อใด หรือณที่ใดแล้ว บรรดา
ข้อความใน พระราชบัญญัติ หรือ บทกฎหมายใด ๆ
ซึ่งขัดกับความใน พระราชบัญญัตินี้ ต้องยกเลิก
ทั้งสิ้น

ลักษณะประกาศ

มาตรา ๓ ถ้าไม่ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก
ที่ พระราชอาณาจักร ในประกาศนั้น จะได้แต่งตั้ง
ให้ปรากฏว่า มณฑลใด ตำบลใด หรือเขตใด
ใช้กฎอัยการศึก

ผู้มีอำนาจใช้กฎ
อัยการศึก

มาตรา ๔ เมื่อมีสงครามหรือจลาจลในมณฑล
ใด ให้ตั้งบังคับบัญชาทหาร ณ ที่นั้น ซึ่งมีกำลังอยู่
ได้บังคับไม่น้อยกว่าหนึ่ง กองพัน หรือเป็นผู้นับ
บังคับบัญชาในชั้นอื่นหรือที่อื่นใด ๆ ของทหาร
มีอำนาจประกาศใช้กฎอัยการศึก เฉพาะในเขต
อำนาจหน้าที่ของกองทหารนั้นได้ แต่จะต้องรับ
รายงานให้รัฐบาลทราบโดยเร็วที่สุด

เมื่อเลิกกองประกาศ

มาตรา ๕ การที่จะเลิกใช้กฎอัยการศึกแห่ง
ใดนั้น จะเป็นไปได้ต้องมีประกาศกระแสพระบรม
ราชโองการเสมอ

อำนาจทหารเมื่อประก
าศใช้กฎอัยการศึก

X มาตรา ๖ ในเขตที่ใช้กฎอัยการศึกนั้น
เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเหนือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือน
ทุกตำแหน่งไม่ว่าในกระทรวง ทบวงกรม อื่นใด ก็มิ
ใช่ การระงับปราบปรามหรือรักษาความสงบเรียบร้อย
ด้วย เจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนต้องช่วยเหลือแก่ผู้นับ
ราชการ ทหาร ทุกสิ่งทุกอย่างตามความประสงค์ของ
เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร

X

อำนาจศาลทหารแต่
อำนาจศาลพลเรือน
เมื่อประกาศใช้กฎ
อัยการศึก

มาตรา ๕ พดเมือง ซึ่งได้กระทำ ความผิดใน
คดีอาญาในเขตที่ซึ่งใช้กฎอัยการศึกนั้น ไม่ว่าจะ
เป็น คดี ใดๆ อย่างไร ต้อง พิจารณา พิพากษา ใน
ศาล ทหาร ทั้ง ดั้ง แต่ให้เป็นไปตาม พระ จรรณนุญ
ศาล ทหาร ทุก ประการ

แต่ ศาล พลเรือน คง มี อำนาจ พิจารณา พิพากษา
ความอาญาที่ ตก ค้าง อยู่ก่อน ใช้กฎ อัยการ คึก แต่
ศาล ทหาร มีอำนาจที่จะ พิจารณา พิพากษา ความอาญา
ที่ ตก ค้าง อยู่ เมื่อ เด็ด ใช้กฎ อัยการ คึก

เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร
มีอำนาจ

มาตรา ๘ เมื่อ ประกาศ ใช้กฎ อัยการ คึก ใน
ตำบลใด, เมืองใด, มณฑลใด, เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร
มีอำนาจเต็มที่จะ ตรวจค้น, ที่จะ เถลนถำ, ที่จะ ห้าม,
ที่จะ ยึด, ที่จะ เข้ายาไศรย, ที่จะ ทำตาย หรือ
เปลี่ยนแปลง สถานที่, แต่ที่จะ จับได้

การ ตรวจค้น

มาตรา ๙ การ ตรวจค้น นั้น ให้ มีอำนาจ
ที่จะ ตรวจค้น ดัง คือ ไปนี้

- ๑) ที่จะ ตรวจค้น บรรดา สิ่ง ซึ่ง จะ เถลนถำ, หรือ
ของ ห้าม, หรือ ของ ยึด, หรือ จะ ต้อง เข้ายาไศรย,

ไม่ว่าในที่ใด ๆ หรือเวลาใด ๆ ได้ทั้งสิ้น

๒) ที่จะตรวจจดหมายหรือโทรเลขที่มีไปมาถึงกันในเซ็กซ์แซง ที่ ใช้กฎ อัยการ คัด นั้น ได้ก่อน

การ เกณฑ์

มาตรา ๑๖ การ เกณฑ์ นั้น ให้ มีอำนาจ ที่จะ เกณฑ์ ได้ ดังนี้ :-

๑) ที่จะ เกณฑ์ พดเมือง ให้ช่วย กำจัด ทหาร ใน กิจ การ ซึ่ง เนื่อง ในการ บังคับ พระราช อาณาจักร หรือ ช่วยเหลือ เกื้อหนุน ราชการ ทหาร ทุก อย่าง ทุก ประการ

๒) ที่จะ เกณฑ์ ยวดยาน, สัตว์ พาหนะ, เสบียง อาหาร, เครื่อง สัตราวุธ, แล เครื่อง มือ เครื่อง ใช้ ต่าง ๆ จาก บุคคล หรือ บริษัท ใด ๆ ซึ่ง ราชการ ทหาร จะ ต้อง ใช้ เป็น กำจัด ใน เวลานั้น ทุก อย่าง

การ ห้าม

มาตรา ๑๗ การ ห้าม นั้น ให้ มีอำนาจ ที่จะ ห้าม ได้ ดังนี้

๑) ที่จะ ห้าม มิให้ มี การ มั่ว สุ่ม ประชุม กัน

๒) ที่จะ ห้าม บรรดา การ ออก หนังสือ เป็น ข่าวคราว ซึ่ง ราชการ ทหาร เห็น ว่า ไม่ เป็น การ สัมควร

ในสมัยนั้น คือห้ามมิให้มีการออกหนังสือ
เป็นข้อความไม่ว่าอย่างใดก่อนที่เจ้าหน้าที่จะตรวจ
และมีอนุญาตแล้วทำให้ออกได้

๓) ที่เจ้าพนักงานให้พลเมืองไปมาในทาง
หลวง ซึ่งเจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นการจำเป็นใน
แห่งใดแห่งหนึ่ง หรือหลายแห่ง

๔) ที่เจ้าพนักงานให้พลเมืองใช้ศาสตราวุธ
อย่างอื่น ซึ่งราชการทหาร เห็นเป็นการขัดกับ
รักษาความสงบเรียบร้อย ในเขตแขวงนั้น ๆ

การ ยึด

มาตรา ๘๖ บรรดาสิ่งซึ่งกล่าวไว้ในมาตรา ๘
มาตรา ๑๐ แต่มาตรา ๑๑ นั้น ถ้าเจ้าหน้าที่
ฝ่ายทหาร เห็นเป็นการจำเป็น จะยึดไว้ชั่วคราว
เพื่อมิให้เป็นประโยชน์แก่ราชศัตรู หรือเพื่อ
เป็นประโยชน์แก่ราชการทหาร ถ้ามีอำนาจยึดได้

การ เข้า ไซรย

มาตรา ๘๗ อำนาจการเข้าพักอาศัยนั้นคือ
ที่อาศัยใด ๆ ซึ่งราชการทหาร เห็นจำเป็นจะใช้
เป็นประโยชน์แก่ราชการทหาร แล้ว มีอำนาจ
เข้าไซรยได้ทุกแห่ง

การทำลายหรือเปลี่ยนแปลง สถานะ มาตรา ๑๕ การทำลายหรือเปลี่ยนแปลงสถาน
แปลง สถานะ ที่ ย่น ให้ มี อำนาจ กระทำ ได้ ดังนี้

๑) ถ้า แม่ การ ส่ง คราม หรือ รับผิดชอบ เป็น รอง ราช
สักร มี อำนาจ ที่จะ เผา บาน แล ดึง ซึ่ง เห็น ว่า
จะเป็น กำ ลัง แก่ ราช สักร เมื่อ กรม กอง ทหาร ถอย
ไปแล้ว หรือ ถ้า แม่ ว่า ดึง ไค ๆ อยู่ ใน ที่ ซึ่ง
กล กับ การ ด้ รับผิดชอบ ทำลาย ไค ทิ้ง ส่น

๒) มี อำนาจ ที่จะ ด้ รัว ง ที่ ย่น หรือ ตัด แปลง
ภูมิ ประเทศ หรือ หมู่ บ้าน เมือง สำหรับ การ ต่อ สู้
ราช สักร หรือ เตรียม การ บ่ง กั้น รัว ง ตาม
ความเห็น ชอบ ของ เจ้าน้ำ ที่ ฝ่าย ทหาร ไค ทก อย่าง

การ ด้ รัว ง

มาตรา ๑๕ ถ้า มี ผู้ หนึ่ง ผู้ ไค ซึ่ง ไม่ มี ภูมิ
ด้ รัว ง อา ไค รัว ง เป็น หัก ฐาน หรือ เป็น ด้ รัว ง มา อา ไค รัว ง
ใน คำ บด นัน ชั่ว คราว เมื่อ มี ความ ด้ รัว ง ไค
อย่าง หนึ่ง อย่าง ไค หรือ เจา เปน แล ด้ มี อำนาจ ที่จะ
ด้ รัว ง ด้ รัว ง นัน ให้ ออก ไป จาก เมือง หรือ คำ บด นัน ไค

ร้อง ขอ ค่า เสียหาย
หรือ ค่า ปรบ ้ จาก
เจ้าน้ำ ที่ ฝ่าย ทหาร
ไม่ได้

มาตรา ๑๖ ความ เสียหาย ซึ่ง อาจ บัง เกิด ขึ้น
อย่าง หนึ่ง อย่าง ไค ใน เรื่อง อำนาจ ของ เจ้าน้ำ ที่ ฝ่าย
ทหาร ตาม ที่ ได้ กั ด ว่า มา แล ด้ ใน มาตรา ๘ ถึง
มาตรา ๑๕ บุคคล หรือ บริษัท ไค ๆ จะ ร้อง ขอ ค่า

เสีย หาย หรือ ค่า ปรับ อย่างหนึ่ง อย่างใด แก่เจ้าหน้าที่
ฝ่ายทหารไม่ได้เลย เพราะอำนาจที่ปองที่เจ้าหน้าที่
ฝ่ายทหารได้ ปฏิบัติ แด่ คำนีร์ การ ตาม กฎอัยการศึกนี้
เป็น การ สำหรับ บ้อง กัน พระมหากษัตริย์ ชาติ
ค้ำสนา ด้วย กำนัง ทหาร ให้ ดำรง คง อยู่ใน ความ
เจริญ รุ่งเรือง เป็น อิศระภาพ แด่ สงบ เรียบร้อย
ปราศจาก ราชศัตรู ภายนอก แด่ ภายใน

มอบอำนาจให้
เจ้ากระทรวง

มาตรา ๑๗ ใน เวลาปรกติ สงบศึก เจ้า
กระทรวง ซึ่ง บังคับบัญชาทหาร มีอำนาจ ตรากฎ
เด็นามติ ซึ่ง สำหรับ บรรยาย ข้อ ความ เพื่อให้ มี
ความ สดวก แด่ เรียบร้อย ใน เวลา ที่ จะ ใช้ กฎอัยการ
ศึกได้ ตาม สัมควร ส่วน ใน เวลา สงคราม หรือ
จลาจล แม่ทัพใหญ่ หรือ แม่ทัพ รอง มีอำนาจ ออก
ข้อ บังคับ บรรยาย ความ เพิ่ม เต็ม ให้ การ คำนีร์ ไปตาม
ความ ประสงค์ ของ กฎอัยการ ศึกนี้ แด่ เมื่อ ได้
ประกาศกฎเด็นามติ หรือ ข้อ บังคับ ของ แม่ทัพ ใน ทาง
ราชการ แล้ว ให้ ถือ ว่า เป็น ส่วนหนึ่ง ของ พระ
ราชบัญญัตินี้

X

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

เป็น วันที่ ๑๓๘๖ ในรัชกาลปัจจุบันนี้